

Uitgifte

Repertoriumnummer 2019 /
Datum van uitspraak 18 november 2019
Rolnummer 2018/AB/446
Beslissing waartegen beroep 16/1840/A

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

vijfde kamer

Arrest

ARBEIDSONGEVAL, BEROEPSZIEKTEN - arbeidsongeval
tegensprekelijk arrest
heropening der debatten

A D, (RR nr.) wonende te ,
appellant op hoofdberoep en geïntimeerde op incidenteel beroep, vertegenwoordigd door
mr. Lien COENEN loco mr. Katrien CRAUWELS, advocaat te 2600 BERCHEM (ANTWERPEN),
Fruithoflaan 124 bus 14

tegen

BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, FEDERALE POLITIE, 1050
BRUSSEL, Kroonlaan, 145 A, geïntimeerde op hoofdberoep en appellante op incidenteel
beroep, vertegenwoordigd door mr. Saskia BEECKMANS, advocaat te 1670 PEPINGEN,
Ninoofsesteenweg 131

**

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:
Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel op 29 maart 2018, 4e kamer (A.R. 16/1840/A)
- het verzoekschrift tot hoger beroep, neergelegd ter griffie op 15 mei 2018,
- de conclusies voor de appellant, neergelegd ter griffie op 15 oktober 2018,
- de conclusies voor de geïntimeerde, neergelegd ter griffie op 14 augustus 2018,
- de voorgelegde stukken.

**

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet op de openbare zitting van 16 september 2019, waarna de debatten werden gesloten, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

I. De feiten en de rechtspleging in eerste aanleg

1.

De heer A (° 13 april 1962) is in dienst van de Federale Politie. Hij werkt als onthaalbediende.

2.

Op 30 augustus 2005 was hij het slachtoffer van een arbeidsongeval toen hij met zijn motor op weg was van zijn werk naar huis.

Hij werd onderzocht door de bevoegde medische dienst, die besloot tot een blijvende arbeidsongeschiktheid van 8%. De heer A verklaarde zich akkoord op 13 februari 2008.

Dit alles werd bevestigd in een Ministerieel Besluit nr 1737 van 11 maart 2008 van de Minister van Binnenlandse Zaken, dat aan de heer A werd ter kennis gebracht:

“Gelet op de beslissing van de Gerechtelijk-Geneeskundige Dienst van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu krachtens welke het slachtoffer van dit ongeval op 16 maart 2007 een blijvende ongeschiktheid van 8% heeft overgehouden wegens rechter tibia fractuur met compartimentsyndroom, residuele valgusstand, voet in exorotatie.

Overwegende dat de jaarlijkse bezoldiging, welke in aanmerking dient te worden genomen voor de berekening van de rente, 23.618,94 EURO bedraagt;

Overwegende dat bij toepassing van artikel 4 § 1, 1ste alinea van de Wet van 3 juli 1967, de jaarlijkse rente overeenkomstig een blijvende arbeidsongeschiktheid van 8 % DUIZEND ACHTHONDERD NEGEN EN TACHTIG KOMMA TWEE EN VIJFTIG EURO (1.889,52€) bedraagt.

Overwegende dat bij toepassing van artikel 4 § 3, van de wet van 3 juli 1967 de rente met 25% wordt verminderd voor een blijvende ongeschiktheid ten minste gelijk aan 5%, maar minder dan 10%. Vanaf 1 maart 2007 zal de rente aldus DUIZEND VIERHONDERD ZEVENTIEN KOMMA VEERTIEN EURO (1.417,14 €) bedragen.

Overeenkomstig artikel X.III.35 van het KB van 30 maart 2001 is de rente verschuldigd vanaf de eerste dag van de maand tijdens dewelke de consolidatie van het ongeval wordt vastgesteld.

Gelet op het akkoord tussen partijen gesloten op 13 februari 2008,

Artikel 1: Aan de heer A D wordt aldus vanaf 1 maart 2007 een jaarlijkse rente toegekend van 1.417,14 EURO.

Artikel 2: De rente is niet gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen, ze zal éénmaal per jaar, in de loop van het vierde kwartaal, worden uitbetaald

Artikel 3 : Dit besluit zal aan betrokkene worden meegedeeld.”

3.

De heer A raadpleegde in 2016 twee artsen en verklaarde dat zijn pijnklachten en functionele hinder waren toegenomen.

Hij werd op 15 maart 2016 onderzocht door dr. Verhille die in zijn verslag van 18 maart 2016 besloot dat de blijvende arbeidsongeschiktheid verergerd was tot 11% in plaats van 8%.

Dr. Coopman besloot in een verslag van 27 april 2016 dat de blijvende arbeidsongeschiktheid $\pm 12\%$ bedraagt.

4.

Met een brief van 9 mei 2016 aan de Personeelsdienst van de Federale Politie schreef de heer A : *“aanvraag tot herziening wegens verergering”...* Met dit schrijven vraagt ondergetekende (...) de verergering aan voor de letsels ten gevolge van het arbeidsongeval waarvan ik op 30 augustus 2005 het slachtoffer was.” Hij voegde de voormelde medische verslagen in bijlage en verzocht om de aanvraag over te maken aan “Medex”.

Met een brief van 3 juni 2016 antwoordde de Federale Politie dat zij geen gevolg kon geven aan “de aanvraag tot herziening in verergering” gezien de termijn voor de herziening verstreken was op 11 maart 2011.

5.

Op 29 juli 2016 liet de heer A de Belgische Staat dagvaarden voor de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel.

Met een vonnis van 29 maart 2018 verklaarde de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel de vordering ontvankelijk maar ongegrond en veroordeelde de Belgische staat tot de kosten van het geding.

II. Het hoger beroep

6.

De heer A stelde hoger beroep in.

Zoals voor de eerste rechter vordert hij in hoofdorde :

“Het beroep van de heer A tegen de beslissing van 3 juni 2016 ontvankelijk en gegrond te verklaren;

De Belgische Staat te veroordelen tot het betalen van alle vergoedingen verschuldigd aan de heer A ingevolge zijn arbeidsongeval van 30 augustus 2005, waaronder met name een jaarlijkse bijslag wegens verergering van de blijvende arbeidsongeschiktheid;

Ondergeschikt, alvorens recht te doen, een geneesheer-deskundige aan te stellen met als opdracht de heer D A te onderzoeken, zijn toestand te beschrijven in verband met het ongeval dd. 30 augustus 2005, advies te geven nopens de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid, hierbij rekening houdend met de fysische ongeschiktheid, de leeftijd, de vakkundigheid, de mogelijkheid van aanpassing en omscholing en het concurrentievermogen op de algemene arbeidsmarkt, alsook specifiek na te gaan of er zich in

de gezondheidstoestand van de heer A zoals omschreven in het besluit van 11 maart 2008, een onvoorziene en onvoorzienbare wijziging heeft voorgedaan die in oorzakelijk verband staat met het ongeval van 30 augustus 2005;”.

7.

Zoals voor de eerste rechter vordert hij in ondergeschikte orde dat het hof een prejudiciële vraag zou stellen, die hij in hoger beroep anders formuleert. Hij vraagt: *“In zoverre het arbeidshof van oordeel zou zijn dat de heer A op grond van de toepasselijke wetgeving geen aanspraak zou kunnen maken op een jaarlijkse bijslag wegens verergering van de blijvende arbeidsongeschiktheid na de periode waarbinnen een herziening mogelijk is - quod non -, alvorens recht te doen, de volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te richten:*

“Schendt artikel 3,1° (c) van de Wet van 3 juli 1967 betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, ongevallen op de weg naar en van het werk en de beroepsziekten in de overheidssector, in samenlezing met artikel 1 van diezelfde Wet, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre deze artikelen niet opleggen dat, in tegenstelling tot wat geldt voor de personeelsleden die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 5bis van het Koninklijk besluit van 24 januari 1969 betreffende de schadevergoeding, ten gunste van de personeelsleden van de overheidssector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk, een personeelslid van de Federale Politie dat zich in dezelfde situatie bevindt als voornoemde personeelsleden, aanspraak kan maken op een jaarlijkse bijslag wegens verergering van de blijvende arbeidsongeschiktheid?”

De behandeling van de zaak in afwachting van het arrest van het Grondwettelijk Hof op te schorten en naar de bijzondere rol te zenden;”.

8.

Voor het eerst in hoger beroep stelt hij een vordering tot schadevergoeding in en vordert hij: *“In meer ondergeschikte orde: De Belgische Staat te veroordelen tot een schadevergoeding van 1 euro provisioneel, waarvan het bedrag overeenstemt met het bedrag van de jaarlijkse bijslag wegens verergering van de blijvende arbeidsongeschiktheid, berekend naar analogie met de verergeringsbijslag voorzien in artikel 5 bis van het Koninklijk besluit van 24 januari 1969 betreffende de schadevergoeding, ten gunste van de personeelsleden van de overheidssector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk;”*

9.

De Belgische Staat vraagt in haar conclusies :

“ Het hoger beroep van Dhr. A onontvankelijk en ongegrond te verklaren, het vonnis a quo te bevestigen en Dhr. A te veroordelen tot de gerechtskosten van beide instanties. In

meest ondergeschikte orde : *Het*
voorbehoud te acteren dat de BELGISCHE STAAT maakt omtrent de kosten van een gerechtelijke expertise,
De opdracht van de gerechtelijke deskundige aan te vullen als volgt:
Na te gaan of er in de gezondheidstoestand van het slachtoffer zoals omschreven in het besluit van 11.3.2008, een onvoorziene en onvoorzienbare wijziging heeft voorgedaan die in oorzakelijk verband staat met het ongeval van 30.8.2005;”

Zij stelt dus incidenteel beroep in wat betreft de kosten van het geding.

10.

Het blijkt niet dat het vonnis werd betekend. Het hoger beroep en het incidenteel beroep zijn ontvankelijk.

III. Bespreking

A. De toepasselijke wetgeving

11.

Artikel 4 van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 bepaalt: *“Deze wet vindt geen toepassing op :*

1° de personen op wie de wet van 3 juli 1967, betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, ongevallen op de weg naar en van het werk en voor de beroepsziekten in de overheidssector toepasselijk wordt verklaard;”.

Het K.B. van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol) regelt onder Deel X, Titel III “de arbeidsongevallen en de beroepsziekten”. Artikel [X.III.2.](#) van RPPOL bepaalt: *“ De regeling ingesteld bij de wet van 3 juli 1967 wordt, met uitsluiting van artikel 16 van die wet, toepasselijk verklaard op de personeelsleden. “*

De Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 is dus niet van toepassing maar wel de regeling ingesteld bij de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector (met uitsluiting van artikel 16 van die wet¹).

¹ Artikel 16 van de wet van 3 juli 1967 bepaalt: *“De renten, bijlagen en vergoedingen toegekend aan de personeelsleden van de besturen, diensten of instellingen vermeld in artikel 1, 1°, 3° tot 7° en 10°, alsook aan de in artikel 1bis, 1° en 2°, bedoelde personen vallen ten laste van de Schatkist. Dit geldt eveneens voor de procedurekosten, behalve wanneer het gaat om een tergende en roekeloze eis.*

De rechtspersonen vermeld in artikel 1, 2°, 8° en 9°, de korpsen van de lokale politie vermeld in artikel 1, 11°, alsook de instellingen vermeld in artikel 1bis, 3°, dragen de last van de renten, bijlagen en vergoedingen, toegekend aan hun personeelsleden met toepassing van

B. De termijn voor een aanvraag tot herziening is verstreken

12.

Artikel X.III.20 van RPPOL bepaalt: *“De aanvraag tot herziening van de vergoedingen ingediend op grond van een verergering of van een vermindering van de gebrekkigheid van de getroffene of wegens overlijden te wijten aan :*

1° de gevolgen van het ongeval, mag gedaan worden gedurende drie jaar te rekenen van het besluit of van een beslissing die in kracht van gewijsde is gegaan;...”

De gevolgen van het ongeval werden vastgesteld in het Ministerieel Besluit nr 1737 van 11 maart 2008. De termijn van drie jaar voor de aanvraag tot herziening was dus verstreken toen de heer A met zijn brief van 9 mei 2016 aan de Personeelsdienst van de Federale Politie een *“aanvraag tot herziening wegens verergering”* deed.

De heer A bevestigt in zijn conclusies dat zijn gezondheidstoestand gedurende de termijn voor de aanvraag tot herziening niet dermate veranderd was dat hij een aanvraag tot herziening had willen of kunnen doen.

C. De bijslag wegens verergering na het verstrijken van de termijn voor een aanvraag tot herziening

13.

De heer A verklaart in zijn conclusies dat hij aanspraak maakt op een bijslag wegens verergering gezien zijn gezondheidstoestand pas is verergerd nadat de termijn voor een aanvraag tot herziening was verstreken.

14.

Tot in 2007 bevatte de Arbeidsongevallenwet Overheidspersoneel van 3 juli 1967 geen regeling voor de bijslag wegens verergering zoals deze was vervat in artikel 27 bis van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en artikel 9 van het KB van 10 december 1987 betreffende de bijslagen verleend in het kader van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

De wet van 17 mei 2007 voegde artikel 3, 1), c toe aan de Arbeidsongevallenwet Overheidspersoneel van 3 juli 1967, welk artikel sindsdien luidt als volgt:

“Volgens de in artikel 1 bepaalde regelen :

1° heeft degene die getroffen is door een arbeidsongeval, een ongeval op de weg naar en van het werk of een beroepsziekte recht op :

a) een vergoeding van de kosten voor dokter, chirurg, apotheker, verpleging, prothese en

deze wet. Dit geldt eveneens voor de procedurekosten, behalve wanneer het gaat om een tergende en roekeloze eis. De Koning legt daartoe, indien nodig, de verplichting op een verzekering aan te gaan. In dat geval kunnen zowel het slachtoffer als de herverzekeraar geen rechtsvordering tegen elkaar instellen.”

orthopedie;

b) een rente in geval van blijvende (arbeidsongeschiktheid);

(c) een bijslag wegens verergering van de blijvende arbeidsongeschiktheid na de herzieningstermijn;”.

Artikel 26 van dezelfde wet van 17 mei 2007 bepaalde: *“Voor elke verergering na de herzieningstermijn en vóór de inwerkingtreding van deze wet, is de verergeringsbijslag verschuldigd ten vroegste vanaf 1 januari 2006.”.*

15.

De Arbeidsongevallenwet Overheidspersoneel van 3 juli 1967 is niet rechtstreeks van toepassing op de heer A . De wetgever heeft gekozen voor een “kaderwet” (vgl. JANVIER, R., Arbeidsongevallen publieke sector, Die Keure, Antwerpen, 2017, p.9-10).

Artikel 1 van deze wet – waarnaar voormeld artikel 3, 1), c uitdrukkelijk verwijst- bepaalt namelijk:

“De bij deze wet vastgestelde regeling voor het herstel van schade ten gevolge van arbeidsongevallen, ongevallen op de weg naar en van het werk en ten gevolge van beroepsziekten wordt door de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, onder de voorwaarden en binnen de perken die Hij bepaalt, toepasselijk verklaard op de leden van het vast, stagedoend, tijdelijk, hulppersoneel of het personeel dat wordt in dienst genomen door een arbeidsovereenkomst, die behoren tot:(...)

10° de federale politie en de algemene inspectie van de federale politie en de lokale politie inclusief de in artikel 4, § 2, van de wet van 27 december 2000 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, bedoelde militairen, zolang zij tot het administratief en logistiek korps behoren.(...).”

Het is in uitvoering van dit artikel 1 dat het K.B. van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol) in Titel III van deel X de voorwaarden en de perken bepaalt waaronder de regeling voor het herstel van schade ten gevolge van arbeidsongevallen, ongevallen op de weg naar en van het werk van de wet van 3 juli 1967 van toepassing is op het personeel van de politiediensten.

16.

Tot op de datum waarop de debatten werden gesloten (16 september 2019) werd het RPPol nog steeds niet aangevuld wat betreft het recht op een bijslag wegens verergering van de blijvende arbeidsongeschiktheid na de herzieningstermijn.

Dit gebeurde wel in de volgende wetgeving:

- in 2007 : nieuw artikel 5bis van het KB van 24 januari 1969 betreffende de schadevergoeding, ten gunste van de personeelsleden van de overheidssector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk, werd gewijzigd door het KB van 7 juli 2007;

- in 2012: nieuw artikel 5bis van het KB van 13 juli 1970 betreffende de schadevergoeding, ten gunste van sommige personeelsleden van overheidsdiensten of overheidsinstellingen van de lokale sector, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk, werd gewijzigd door het KB van 26 november 2012.

D. Verzoek tot heropening der debatten

17.

Op 25 oktober 2019 diende de Belgische Staat een verzoek tot heropening van de debatten in. Zij verwijst naar het feit dat inmiddels in het Belgisch Staatsblad van 3 oktober 2019 het KB van 22 september 2019 betreffende de verergeringsbijslag en de overlijdensbijslag ten gunste van de personeelsleden van de politiediensten werd bekendgemaakt.

Verder zet de Belgische Staat uiteen dat de heer A toepassing kan vragen van artikel 6 van dit besluit dat bepaalt: *“Voor elke verergering na de herzieningstermijn en vóór de inwerkingtreding van dit besluit, is de verergeringsbijslag ten vroegste vanaf 1 januari 2006 verschuldigd.*

Voor de toepassing van het eerste lid, wordt de verergeringsdatum door alle rechtsmiddelen bewezen.(...)”.

18.

Artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt: *“ Indien een verschijnende partij gedurende het beraad een nieuw stuk of feit van overwegend belang ontdekt, kan zij, zolang het vonnis niet uitgesproken is, de heropening van de debatten vragen.”.*

De voormelde nieuwe wettelijke regeling is een feit van overwegend belang voor dit geschil.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep en het incidenteel beroep ontvankelijk.

Heropent de debatten opdat de partijen standpunt zouden innemen over wat vermeld staat in randnummer 17 en 18 van dit arrest.

Zegt dat de heer A zijn conclusies hieromtrent dient neer te leggen op de griffie van het arbeidshof en mede te delen aan de raadsman van de andere partij uiterlijk op maandag 30 december 2019;

Zegt dat de Belgische Staat haar conclusies hieromtrent dient neer te leggen op de griffie van het arbeidshof en mede te delen aan de raadsman van de andere partij uiterlijk op maandag 17 februari 2020;

Zegt dat partijen hieromtrent zullen worden gehoord op de openbare zitting van de 5de kamer van het Arbeidshof te Brussel op 27 april 2020 te 14 uur 30', in de zaal 0.6, Poelaertplein 3 te 1000 Brussel;

Aldus gewezen en ondertekend door de vijfde kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit :

C. CORBISIER,	raadsheer,
E. MAGNUS,	raadsheer in sociale zaken, werkgever,
T. DE RIJCK,	raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
Bijgestaan door	
D. DE RAEDT,	griffier

C. CORBISIER

D. DE RAEDT

E. MAGNUS

T. DE RIJCK

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van 18 november 2019 door :

C. CORBISIER, raadsheer,
D. DE RAEDT, griffier

C. CORBISIER

D. DE RAEDT